

czakó zsófia
szívhang

scolar

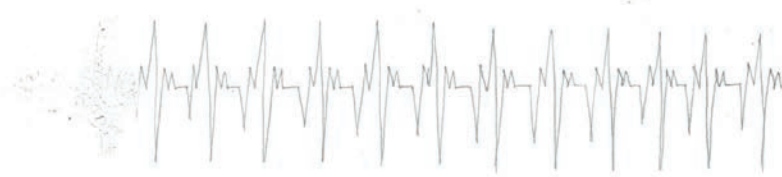
A kötet megvalósításában a szerzőt a Mastercard® – Alkotótárs ösztöndíjprogram támogatta.

© Czakó Zsófia, 2022

© Scholar Kiadó, 2022

Minden jog fenntartva. A mű egyetlen részlete sem használható fel és nem sokszorosítható a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül.

Marcinak

Amitől féltem, megtörtént. A betegszállító az ágyam előtt állt, a nevemet kiáltotta, és én a betétes bugyimat szorongatva teljesen lefagytam. Ez a hang, ez az erős, kellemesen mély férfihang bódítóan úszkált és visszhangzott a levegőben. Nem akarta elhagyni a szobát. Előbb elrepült Évike felpuffadt, lilás, aztán Frida vékony, csontos, majd Brigi bamba arca előtt, végül visszaverődött a koszos falakról. Valaha biztosan szép fehérek lehettek, vakolták, glettelték, csiszolták, festették a munkások, de azóta annyi minden történt, olyan sokszor csendült fel a városban a déli harangszó, és oly sok nő fordult már meg itt, hogy az idő repedései körül elszürkültek és besárgultak a kopott falak. Nem tudtam elképzelni, mitől lesz a kórházi falaknak ilyen szürkés-sárga árnyalata. Cigaretta? Hányás? Sírás? A kórházi menza párolgása? Nem jut pénz felújításra. Ha mégis jutna, ki kellene üríteni ezt a kórtermet, és akkor hová mennénk mi, hová költöztetnék át a C szoba lakóit? C szoba, vagyis cigány szoba, így említették egymás közt a személyzet tagjai, a szoba „vendégei”, és aztán én is, aki egyetlen hosszú napra lakója lettem. A kórház C szobájában egy-két napnál tovább senki sem maradt, átmenő forgalom, parkolni tilos, várakozni szabad.

A nevem még mindig a fülemben csengett, mint ha a falról visszapattanva a fejemre hullott és jól kupán vágott volna. Talán ettől lettem ilyen tétova és kuka? Vagy mégsem? Hiszen már majdnem harminc órája attól rettegetem, hogy megérkezik, belép a szobába ez a férfi, és ezúttal engem szólít, és tessék, itt van és vár, engem vár ebben az egyszerre beszürkült és elsárgult, kopott betegszállító uniformisban, és ha nem reagálok elég gyorsan, akkor mindjárt kiabálni fog, mint a cigány lányokkal. Úgy néztem őt, ahogyan az elítélt nézhet a hóhérra a kivégzése előtt. Félttem tőle. Félttem a hangjától, a türelmetlenségétől, a haragjától, és főképp attól, hogy megvet, kiabál majd és durva lesz velem. Más helyzetben nem hagynám magam, gondoltam. Akkor felállnék, és egyszerűen elvonulnék. De hova mehetnék most innen? Ki vinne fel engem a műtőbe, ha nem ő? Nála van az ágy, a liftkulcs, a biléta, egyedül vele mehetek, vele lehetek, neki kell engedelmeskednem, vele kell jóban lennem. A kórterem nyitott ajtajában állt, és egyelőre türelmesen várta, hogy felálljak és felfeküdjek arra a gurulós ágyra, és tudtam, ha felfekszem, onnantól kezdve betegnek minősülök, mert egy betegszállító ágyán fekszem, és ki leszek szolgáltatva a betegeknek a kórház területén mozgó betegszállítónak. Micsoda hatalom!

A feszült és ideges várakozás közben az én Edit nénim tanácstalanul nézett rám. Elegáns, szoros kiskosztümöt viselt, és azt kérdezte, miért nem állok fel, miért nem csinálom a dolgom, nem így ismer engem, nem lesz meg így a csillagos ötös. Edit néni, feleltem magamban,

tetszik emlékezni arra az iskolai szavalóversenyre, amikor magával készültem fel, és végül semmit sem nyertem? Most is tisztán hallok a hangját, amint kihirdeti a díjazottakat. Előbb a különdíjast, aztán a harmadik, majd a második helyezettet, és már csak az első volt hátra, és akkor azt gondoltam, az nem lehet, hogy semmit sem nyerek, hát éppen Edit néniel gyakoroltuk naponta tízszer azt a szaros verset, annyira beleéltem magam, hogy vadalmafa legyek, szinte még sírni is sikerült közben. Maga meg, Edit néni, őszes-lilás hajával a mikrofonhoz lépett, de nem az én nevemet mondta ki, hanem a Buzási Katinkáét, aki szintén a maga tanítványa volt, együtt gyakorolták a *Mama* című verset, pedig azt igazán nem nagy kunszt megtanulni, mindenki más is ismeri, a kicsi unokahúgom is el tudná szavalni, és akkor a név elhangzása után végre abbamaradt az erős szívdobogásom, amit már a torkomban éreztem, a hozzá csatlakozó hányingerem és az a furcsa, sürgető érzés a fenekemben, hogy azonnal vécre kell mennem. Edit néni, kérem, tudna esetleg tenni valamit annak érdekében, hogy ezúttal se az én nevem hangozzék el, amikor a betegszállító ismét szóra nyitja a száját? Edit néni nem felelt.

Érdekes, gondoltam, ez a férfi a szobába lépve azonnal tudta, hogy a név az én nevem, csak és kizárólag hozzám tartozhat. Nem Farkas, nem Csóka, nem Lakatos és nem is Kanalas. Igen, hiszen már tegnap találkoztunk, amikor a többi lányért jött. Egyedül én vagyok szőke, egyedül én vagyok fehér bőrű és egyedül én engedhetem meg magamnak, hogy sírjak. Menjél mán, kisanyám,

krárogott Évike a szemközti sarokból, a kezével maga körül hessegetve. Félálomból térhetett éppen magához, pedig tudta, utánam ő következik. Mégis gond nélkül elbóbiskolt, nem először és nem is utoljára. Ja, most már ne idegeskedj, segített rá Frida is, és ahogy ránéztem, láttam, hogy hiányos fogsorával kedvesen mosolyog. Az előző napi vacsora maradéka, a félig üres májkrémkonzerv az ölében pihent, pedig már dél is elmúlt. A reggeli elmaradt, ebédet pedig még nem kapott. Brigi az ágya szélén ült, és száját is nyitva felejtve bámult rám, mint aki nem érti, miért vagyok még mindig itt, fogyatékos lennék?, nem hallottam, hogy engem hívnak?, menjek már!, mert aztán még az ő műtétje csúszik miattam, és lekési nem-hogy a hármás, de a négyórás gyöngyösi buszt is.

Mélyet lélegeztem, majd lassan kifújtam a levegőt. A betétes bugyimat gondosan a párnám alá rejtettem, hogy műtét után kéznél legyen, de addig se koszolódjon. Az volt az érzésem, hogy piszkos még a levegő is, attól lett sárga és szürke a fal, és hogy ez a sárga és szürke kosz a betétes bugyimat összemocskolja majd. A párnát, a huzatot és a lepedőt otthonról hoztam, így azokkal nem lehet gond, ezek majd vigyáznak a bugyim tisztaságára, ezt alaposan átgondoltam, miközben a párnát az ágyon rendezgettem, hogy szépen mutasson, amíg a műtőben vagyok. Nyugodtan, csendesen, szó nélkül álltam fel, mint egy mintatanuló, aki a kitüntetéséért járul az igazgató elé, ha már késtem, legyen a stílusom kiváló. Példamutató magatartásáért, szorgalmáért, a közösségért végzett munkájáért igazgatói dicséretben részesítem, mondta Edit néni.

Jól van, hajrá, kisszívem, törte meg a csendet újból Évike rekedt hangja. Csodáltam a bátorságát, hogy bármikor bármit képes kimondani, ami átsuhan az agyán, hogy valószínűleg soha, egyetlen pillanatra sem cenzúrázza magát. Irigyeltem. Nem fordultam felé, inkább becsuktam a szemem, mégis láttam magam előtt az angol buldogra emlékeztető ráncos, kerek arcát és együttérző, szomorú tekintetétől hirtelen olthatatlan szeretetet éreztem iránta. Nem akartam, hogy a betegszállító elvigyen abból a szobából, ahol már több mint egy napja rettegtem. Nem akartam otthagyni Évikét és Fridát, sem Brigit vagy az ágyamat, velük akartam maradni az ismerős rettetben, mint egy fogvatartott, aki nem képes elhagyni kínzóját és a pinchelyiséget, ahol túsul tartják. Láttam Évike gyanakvó, sanda tekintetét, amint az ágytámlának támaszkodva a betegszállítóra mered. Még mindig nem vette fel a műtős ruhát, hiába kérték tőle a nővérek többször is, megkaparják a majómámat, geci, mondta reggel a telefonba a fiának, majd úgy köszönt el tőle, szarok rád, szart se érsz, te szarházi.

Már a hordágyon fekve kinyitottam a szemem és a sárgásszürke plafont néztem, ami lassan megindult a neoncsövek felett. Egy kanyar, kis zörgés, bukkanó, fejem a párnázott matrachoz ütődött, vajon fertőtlenítették-e, suhant át a kérdés az agyamon, aztán egyenesbe kerültünk, és a neoncsövek felgyorsultak, szinte száguldoztak fölöttünk. Egy égő, egy koszos, egy villogó, egy koszos, egy vibráló, ami koszos is. Ajtó, itt váltunk el tegnap a férjemtől, innen nem jöhetett tovább, akkor tehát

itt kezdtem el sírni. A szendvicsért is ide jöttem volna ki tegnap este, ha a nővér megengedi, mert én hülye, mint egy kisiskolás, cincogva megkérdeztem a pult mögött ülő mérges nőtől, akiben felismertem az én Edit nénimet, nővérke kérem, ugye átvehetem a szendvicset a férjemtől, aki itt áll az ajtóban. Nem veheti, üvöltötte szinte artikulálatlanul, mint egy dühös oroszlán. Így nézhetett ki Évike fiatalon, úgy harminc évvel korábban, kölyök buldog, ráncok nélkül. Szinte habzott a szája, mikor üvöltött, nem veheti át, nem, nem, és akkor a másik nővér, egy vékony és halk egérke, szinte hangtalanul surrant elő a pult mögötti nővérszobából, a levegő hideg és halott volt körülötte, ahogy szürke tekintetét rám emelte és szigorúan, de elnézően annyit mondott, majd én átveszem. Mintha lebegett volna a félhomályos folyosón, úgy ment el az ajtóig, ahol Lajosnak még a kézfejét sem láttam, csak az alufóliába csomagolt szalámis szendvics csillant meg a nővér csontos ujjai közt egy pillanatra. Talán nem tetszett nekik, hogy nem ettem meg a vacsorát, gondoltam. De ezt a gondolatot elhessegettem, hiszen az adagomat, a májkrémkonzervet egy szelet kenyérral Fridának ajándékoztam, miután nem érkezett meg a férje a pénzzel és a cuccaival, és az ő adagjával várandósan éhes maradt.

Ketten szálltunk be a liftbe, az ismeretlen férfi és én. A műtő felé vitt, és tudtam, hamarosan megy vissza a többiekért, ez a munkája, ezt csinálja nap mint nap, a műtő és a kórterem között tologatja a betegeket, köztük az abortuszos nőket. Ezért lehetett ennyire közönyös, hogy úgy éreztem, mintha nem engem, hanem

hetven kiló húst tolna a hűtőkamrától a hentespultig, egyik helyről a másikra. Örültem, hogy a kórházban a járvány miatt nincs látogatás, így legalább a férjem sem láthat minket. Nem láthatta, ahogy ez a szerencsétlen ember ezen a ronda, koszos kocsin a műtő felé tol, mert akkor ő is sírt volna, olyan drámaian festett a helyzet, pedig nem fáj semmim, nem voltam komoly beteg, csak kaparásra vitt a betegszállító, mert elhalt a méhemben a magzatom. A lift kopottas plafonját egyszer csak eltakarta a fejem felett átnyúló betegszállító szőrös karja, és valamit a mellkasomra helyezett. Odanéztem, és láttam, hogy egy papír zsebkendő az. Az ismeretlen férfi, ez a kiegészítő hentesbojtár azt suttogta kedves, lágy hangon, egész más tónusban, mint ahogy korábban a lányokkal, a C szoba lakóival üvöltözött, hogy nem kell sírni, legközelebb sikerülni fog.

Hirtelen, nagy huppanással állt meg a lift a negyedik emeleten. Láttam a számot a digitális kijelzőn, mikor a testem a hordággal és a betegszállító férfival együtt egy pillanatra a levegőbe emelkedett. A torkomat fojtogató szorítás engedett, a mellkasomra dobott zsebkendő a földre hullott. A liftajtó csendesen kinyílt, a plafon újra megindult, és hamarosan egy fényes folyosóra érkeztünk. Nem kellett körülnézmem, már a mennyezet alapján is megállapíthattam, hogy egy felújított szárnyba kerültem. Egy pillanatra megkönnyebbültem, előntött a kórház iránti hála és szeretet, hogy nem egy olyan koszos kórteremben műtenek, amilyenben addig feküdtem. Az új szárnyban a hófehér plafon ragyogásától szinte megfáj-

dult a szemem. Még a sírást is sikerült abbahagynom, annyira meglepődtem. Mintha egy másik birodalomba léptünk volna. Mint amikor televíziózás közben csatornát vált az ember, és a nyomasztó, nyirkos és sötét folyosóról, ahol a gyilkos várja az áldozatát, egyetlen gombnyomással egy szépen gondozott, barátságos parkba érkezünk, ahol kutyák rohangálnak, szerelmesek csókolóznak és egy sármos színész félszegen pislog a kamerába. A koszos neonsövek helyét szép, új spotlámpák vették át.

Picit oldalra fordítottam a fejem. A falakat borító, szinte világítóan fehér csempéket is megnyugtatóan tisztának találtam. A lámpák élesen a szemembe világítottak, és kezdett érdekelni, meddig tart a folyosó, hová visz ez az ember. Felemeltem a fejem. Nem messze, csupán pár méterre tőlünk egy kék műtős ruhába öltözött nő várakozott. Csak apró és vékony termetéből következtettem arra, hogy nő, mert a szemén kívül szinte semmit sem láttam belőle. Száját kék maszk, haját kék műtős sapka takarta. Szeme melegen mosolygott, pont, mint az én Edit nénimé az év végi bizonyítványosztáskor. Úgy állt ott, olyan szeretetteljesen, mintha évek óta csak rám várna, és mikor mellé értünk, a hangja úgy csilingelt a steril folyosó csendjében, mint egy karácsonyi csengettyű, innen átveszem, Ákos, köszöni. Hálás voltam a tekintetéért, és tetszett, hogy Ákosnak hívják az ismeretlen férfit, akit útközben egészen megszerettem. Ha most Ákos elhagy, akkor ez a csilingelő hangú nő veszi át a szerepét, ő lesz a felnőtt, én pedig a kicsi gyerek, ez jó. Éreztem, hogy vigyázni fog rám. Szinte gügyögve mondta ki a nevemet.

Ákos már fordult is, ment a dolgára, ment a következő nőért, a következő kaparásért, Évikéért és Brigiért, mert Fridának adtak az orvosok még egy napot, hátha magától elvérzik. Sejtettem, nekik nem ad majd zsebkendőt, és ők nem is fognak sírni. Nem azért, mert nem félnek, hanem mert nekik nem szabad. Mert csak a gyengék sírnak. A kék ruhába öltözött nő átfutotta a kemény táblára tűzött dokumentumokat, aztán újra rám emelte csodásan kedves tekintetét, közelebb hajolt, a szemembe nézett és édes hangon azt mondta, most tessék itt várni, ne menjen sehova, pár perc és jövök. Ugyan hova mehetnék, néztem utána értetlenül, mikor elnyelte kék alakját az ajtó, amin a hármas műtő felirat volt olvasható.

Egy másik ajtó kinyílt, kék műtős ruhába öltözött férfi jelent meg előttem. Magas volt és szőrös, sapkája alól rakoncátlan fekete hajszálak kandikáltak ki, és amikor levette a maszkját, láttam az arcát és szépen gondozott szakállát. Nagyot sóhajtott. Hallottam, ahogy teleszívja tüdejét a szikrázó folyosó levegőjével, majd az ágyam melletti férfimosdó feliratú ajtón keresztül eltűnt. Nem nézett rám, nem köszönt, és arra gondoltam, vajon hány-szor és hogyan mos majd kezet pisilés után. Nem kelle-ne-e szólnom, hogy csak rendes mosakodás után menjen vissza a műtőbe, és aztán már ne is menjen ki, amíg meg nem műtött mindenkit. Csak reméltem, hogy Gábor doktor nem jár el pisilni, egyáltalán nem pisil soha, vagy legalább ma nem, amikor engem műt. Mélyet lélegeztem, és próbáltam újra érdekesnek találni a plafont. Geometriai mintákat véltem felfedezni, mégpedig rombuszokat

egymás alatt és mellett. Négy rombusz fért ki egy sorba, és éppen kezdtem volna megszámolni mennyi fér el hosszában, de elmélkedésemet a folyosó másik végéből érkező csörömpölés hangja zavarta meg. Felemeltem a fejem. Ákost láttam, az én Ákosomat, akinek arca és neve is lett, amióta zsebkendőt tett a mellkasomra. Talán van felesége. Akár gyerekei is. Mintha a kedvességét próbálnám megmagyarázni, és mintha csak azáltal lehetne kedves és együttérző, hogy felesége és gyerekei is vannak. Baromság.

Az ágyon egy test, átlátszó kék műtős ruha és sapka, pont, mint az enyém, de a sapka alatt dús, fekete haj. Ez nem lehet Évike. Neki csupán pár szál haja van a fejbúbján, mint egy elhagyott madárijesztőnek, az a pár szál is különböző színű, mikor milyenre festette a haját. Lila, vörös, néhol fekete, szürke és ősz. Biztos nem vette fel időben a műtős ruhát, ezért mást tolt fel helyette Ákos, mást állít be utánam a sorba, mintha vágóhídra menénk. Brigit ismertem fel a nyugodtan pihenő testben. Brigit, a hatgyerekes családanyát, aki még a műtő ajtaja előtt is mintha delíriumban aludt volna a boldogságtól, hogy félálomban lehet, hogy van egy nyugodt napja, hogy ma nem basztatják a gyerekek meg a férje, meg az egész kurva család. De mielőtt mellém értek volna, mielőtt meghallhattam volna Brigi ismerős hangját, panaszait, mely szerint Gyöngyösön nem így van, Gyöngyösön nem fehér a folyosón a csempe, nem rombuszmintás a plafon, és talán máshol van a mosdó is, a kedves, kék ruhás nő kilépett a hármas műtőből, az ágyam végéhez állt és negédesen a fülembé súgta, mi jövünk, és nekem ettől

a bejelentéstől, hogy ő és én együtt kerülünk sorra, hideg futott át a testemen, a fejem búbjától a karomon és a hasamon át egészen a lábujjamig, és nem hallhattam már Brigit, mert a hármaskörű ajtaja elnyelt minket, hogy az egész éjszaka nyugodtan bóbiskoló Brigi után lassan én is elallassak végre.

Köszönjük, hogy a Scholar Kiadó könyvét választotta.
Iratkozzon fel hírlevelünkre a www.scolar.hu honlapon,
vagy keressen minket a facebook.com/scolarklub oldalon!

Scolar Kiadó, 2022
1016 Budapest, Piroska utca 13.
+ 36 1 466 7648
scolar@scolar.hu
www.scolar.hu

Felelős kiadó: Érsek Nándor
Felelős szerkesztő: Illés Andrea
Szerkesztő: Veres Mari
Borító, könyvterv és tördelés: Papp Rita
Korrektor: Török Mária

ISBN 978-963-509-544-5

Nyomdai munkák: Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató